

AMANDMANI NA PREDNACRT ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 8. u Prednacrtu Zakona glasi:

(1) U postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja osigurava se dvostepenost rješavanja kod nosioca osiguranja, kao i sudska zaštita prava.

(2) U postupku rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

AMANDMAN I

Član 8. stav 1. mijenja se i glasi:

„ U postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja osigurava se prvostepeno rješavanje kod nosioca osiguranja, drugostepeno rješavanje kod minisatarstva nadležnog za rad i socijalnu politiku.“

Obrazloženje

Zakon o upravnom postupku definiše da se u upravnom postupku mora osigurati princip dvostepenog rješavanja. U slučaju kada nema organa uprave drugog stepena žalba se može propisati Zakonom ali u tom slučaju mora se odrediti i organ koji će rješavati po žalbi.

Predloženo rješenje u Prednacrtu Zakona kojim se obezbjeđuje dvostepenost postupka kod nosioca osiguranja je u suprotnosti sa ZUP-om. Naime, kako omogućiti efikasno ostvarivanje prava i interesa građana ukoliko je propisano dvostepeno rješavanje kod istog organa. Organi koji rješavaju pitanje ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u prvom i drugom stepenu trebaju se razlikovati. Prijedlog da se obezbjeđuje prvostepeno rješavanje kod nosioca osiguranja a drugostepeno rješavanje kod minisatarstva za rad i socijalnu politiku je u skladu sa načelom dvostepenosti. Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave propisuje da Ministarstvo rada i socijalne politike vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene u zakonu koji se odnose na nadležnosti Federacije u oblasti: socijalne politike, rada, **mirovinskog i invalidskog osiguranja**. Imajući u vidu I činjenicu da je navedeno Ministarstvo nadležno i za nadzor Federalnog zavoda, prednacrtom Zakona o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH, sasvim je opravdano da navedeno Ministarstvo bude nadležno, kao drugostepeni organ, prilikom ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Član 33. u Prednacrtu glasi:

- (1) Radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i stepen uvećanja staža po tom osnovu, pravilnikom utvrđuje Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), a na prijedlog nosioca osiguranja.
- (2) Zahtjev za utvrđivanje radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem može da podnese poslodavac samoinicijativno ili po prijedlogu inspektora rada ili sindikata.
- (3) Podnosilac zahtjeva iz stava 2. ovog člana prijedlog odluke za utvrđivanje radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, sačinjava na osnovu analize i mišljenja o ispunjenosti uslova za utvrđivanje radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.
- (4) Analizu i mišljenje o ispunjenosti uslova za utvrđivanje radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem daje: stručna ovlaštena organizacija ili institucija predviđena propisima iz oblasti zaštite na radu, koja mora ispunjavati uslove u pogledu kadra i tehničke opremljenosti i nadležni mjerodavni inspekcijski ili drugi zakonom određeni organ koji vrši nadzor nad općim i posebnim mjerama zaštite na radu u skladu sa propisima o zaštiti na radu kao i drugim mjerama koje mogu uticati na otklanjanje i smanjenje štetnih uticaja.
- (5) Postupak utvrđivanja i postupak revizije radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, vrste rizika kod kojih se može uvećavati staž, neophodnu dokumentaciju za donošenje pravilnika iz stava 1. ovog člana i uslove koje moraju ispunjavati ovlaštene organizacije ili institucije iz stava 4. ovog člana, uređuje Ministarstvo na prijedlog nosioca osiguranja.

AMANDMAN II

U članu 33. iza stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„Troškove za postupak utvrđivanja i postupak revizije radnih mjesta iz prethodnog stava snosi nosilac osiguranja.“

Obrazloženje

Zakonom je potrebno definisati da troškove revizije radnih mjesta snosi nosilac osiguranja jer je državi u interesu da se utvrđuju radna mjesta sa beneficiranim stažom.

Postojeća rješenja iz Pravilnika su potpuno loše i neracionalno definisana te direktno utiču na ograničenje slobodne tržišne utakmice. Privredni subjekti iz RS i BD, su konkurentniji, jer nemaju obavezu da snose troškove za postupak utvrđivanja i revizije radnih mjesta. Takođe dovodi do neravnopravnog tretmana radnika.

Takođe treba istaći i činjenicu da ni u jednoj zemlji u okruženju, poslodavci nemaju obavezu plaćanja utvrđivanja i revizije radnih mjesta sa uvećanim stažom osiguranja. Takva obaveza ne postoji ni u zemljama EU, a takva obaveza ne postoji ni u RS i BD.

Uporedno pravna analiza pokazuje da je pravilo da u zemljama u okruženju kao što su Srbija i Makedonija postupak revizije radnih mjesta shodno aktima pokreće fond, odnosno obaveza je države da vodi postupak utvrđivanja i revizije radnih mjesta. Program revizije se donosi na osnovu promjena uslova rada koji su rezultat novih tehničko-tehnoloških procesa, razvoja i organizacije proizvodnog procesa, unapređenja zaštite na radu i drugih parametara od uticaja na težinu, štetnost i opasnost po zdravlje.

U zemljama EU kao što su Hrvatska, Slovenija, Belgija, Finska, Portugal i dr. radna mjesta sa beneficiranim radnim stažom se utvrđuju posebnim Zakonima što opet potvrđuje da je u obavezi države da utvrđuje ova radna mjesta. S druge strane Njemački sistem penzionog osiguranja uopšte ne poznaje institut beneficiranog radnog staža.

Postavlja se pitanje šta je cilj revizije i zašto se ona uopšte provodi? Cilj je da se radna mjesta koja su zbog tehnologije i zaštite na radu prestala biti opasna po zdravlje ukinu, a ne da je u interesu poslodavca, te da mu se još nameće dodatna obaveza plaćanja. U tom smislu kako ponovno ne bi došlo do nepovoljnih rješenja prilikom donošenja Pravilnika o utvrđivanju radnih mjesta svakako moraju biti uključeni socijalni partneri a Zakonom treba definisati ko snosi troškove za utvrđivanje i reviziju radnih mjesta.

Postojeće rješenje iz Pravilnika koje do sada donosi nosilac osiguranja je potpuno loše i neracionalno. Prema sadašnjem rješenju poslodavci podnose zahtjev za reviziju radnih mjesta. Uz zahtjev poslodavac mora obavezno dostaviti **stručnu dokumentaciju i mišljenje** mjerodavne stručne i znanstvene organizacije te akt **o uviđaju mjerodavno inspekcijskog organa** o općim i posebnim mjerama zaštite. Troškove izrade navedene stručne dokumentacije snosi poslodavac. Prema informacijama sa kojima raspolažemo procjene su da troškovi revizije po jednom zaposlenom iznose oko 4.500,00 KM. Dakle, poslodavcu se pored brojnih opterećenja koje plaća, nameće još jedna dodatna obaveza koju mora izdavjati, a za šta smatramo da je u obavezi države.

Također prilikom izrade novih akata, treba uzeti u obzir činjenicu da je uporedo pravna analiza pokazala da se institut staža osiguranja s povećanim trajanjem ne može posmatrati odvojeno od oblasti sigurnosti na radu i zaštite zdravlja radnika pa je potrebno rješavati to područje u cjelini s posebnim naglaskom na preventivne mjere i razvoj sigurnosne kulture.

Uspostavom cjelovitog sistema prevencije i praćenja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti vezanih uz rad te razradom posebnog obveznog osiguranja od nesreća na radu kojim su poslodavci motivirani kroz mjere smanjivanja ili povećavanja premija na investiranje u mjere zaštite, s vremenom su institut beneficiranog staža u EU naprosto prestali živjeti.

Član 52. Prednacrta glasi:

- (1) Osiguranik kod kojeg je utvrđena promijenjena radna sposobnost ima pravo na:
- a) raspoređivanje na drugo radno mjesto,
 - b) prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju,
 - c) novčanu naknadu u vezi sa promijenjenom radnom sposobnošću.
- (2) Prava iz stava 1. ovog člana osiguraniku obezbjeđuje poslodavac.

AMANDMAN III

U istom članu u stavu 2. iza riječi poslodavac briše se tačka i dodaje tekst koji glasi: „kod koga je radio u vrijeme nastanka invalidnosti“.

Obrazloženje

Prema predloženom rješenju nameće se obaveza poslodavcu da odgovara za posljedice za koje nije odgovoran. Odredba člana 52. stav 2. ovog Prednacrta Zakona obavezuje poslodavca da u slučaju promijenjene radne sposobnosti, **bez obzira da li je radnik kod njega radio u vrijeme nastanka invalidnosti**, radnika rasporedi na drugo radno mjesto, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju i pravo na novčanu naknadu u vezi sa promijenjenom radnom sposobnošću.

Poslodavac kod koga nije nastupila invalidnost ne može da trpi štetne posljedice. Promjena radne sposobnosti mora biti direktno u vezi sa poslodavcem kod koga je nastupila invalidnost.

Predloženo rješenje u Prednacrtnu nije dobro i potrebno je ovo pravo ograničiti samo na poslodavca kod koga je radio u vrijeme nastanka invalidnosti kako bi se spriječila zloupotreba u praksi. Argumet više je i činjenica da važeći Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH propisuje da osiguranik ostvaruje pravo na prekvalifikaciju odnosno dokvalifikaciju, pravo na raspoređivanje na drugo odgovarajuće radno mjesto i pravo na propisane naknade, **u preduzeću i drugom pravnom licu, odnosno kod poslodavca kod koga je radio u vrijeme nastanka invalidnosti**. Smatramo da i u novom Zakonu treba zadržati postojeće rješenje.

Član 53. Prednacrta glasi:

- (1) Osiguranik sa promijenjenom radnom sposobnošću ima pravo na raspoređivanje na drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj smanjenoj radnoj sposobnosti.
- (2) Pravo na raspoređivanje na drugo radno mjesto obezbjeđuje se i osiguraniku nakon završene prekvalifikacije ili dokvalifikacije.
- (3) Raspoređivanje osiguranika sa promijenjenom radnom sposobnošću na radno mjesto za koje se traži stručna sprema nižeg stepena od stručne spreme osiguranika, može se izvršiti samo uz saglasnost osiguranika.

AMANDMAN IV

U članu 53 stav 3. se briše.

Obrazloženje

Pravo radnika sa promjenjenom radnom sposobnošću na raspoređivanje na drugo radno mjesto je predmet Zakona o radu. **Ovim Zakonom se ne mogu regulisati radno-pravni odnosi.** Zakonom o PIO je potrebno detaljno regulisati pravo po osnovu promjenjene radne sposobnosti, gubitka radne sposobnosti te nastanka invalidnosti, što je regulisano u članu 48. ovog Prednacrta Zakona. **Raspoređivanje radnika na drugo radno mjesto je definisano Zakonom o radu i ne može se odredbama ovog Zakona derogirati Zakon o radu.**

Zakonom o radu FBiH u članu 73. su definisana prava radnika sa promjenjenom radnom sposobnošću na način da ukoliko nadležna ustanova ocjeni da kod radnika postoji promjenjena radna sposobnost poslodavac mu je dužan u pisanoj formi ponuditi novi ugovor o radu za obavljanje poslova za koje je radnik sposoban, ako takvi poslovi postoje, odnosno ako uz prekvalifikaciju I dokvalifikaciju postoji mogućnost rasporeda radnika na druge poslove. **Dakle, imajući u vidu da Zakon o radu ne predviđa obavezu saglasnosti zaposlenika sa promjenjenom radnom sposobnosti na raspored na druge poslove, Zakon o PIO ne može uvoditi tu obavezu odnosno regulisati materiju koja nije predmet Zakona o PIO.**

Međutim, ovdje je bitno napomenuti da član 56. Prednacrta ovoga Zakona definiše da radnik, u slučaju raspoređivanja na drugo radno mjesto, zadržava plaću mjesta na kojem je bio prije utvrđivanja radne sposobnosti.

Obzirom da je svrha raspoređivanja na drugo radno mjesto radnika sa promijenjenom radnom sposobnošću da radnik ostane u radnom odnosu, te da mu se omogući obavljanje odgovarajućih poslova koji odgovaraju njegovoj smanjenoj radnoj sposobnosti, odnosno za koje je radno sposoban, odgovarajući poslovi nisu nužno vezani za stručnu spremlu radnika i utvrđuju se u svakom konkretnom slučaju, zavisno od sposobnosti osiguranika.

Član 83. Prednacrtu glasi:

„Pravo na starosnu i invalidsku penziju obezbjeđuje se nakon prestanka osiguranja.“

AMANDMAN V

Član 83. mijenja se i glasi:

„Pravo na starosnu penziju obezbjeđuje se od dana podnošenja zahtjeva za starosnu penziju.

Osiguranik ima pravo nakon podnošenja zahtjeva za starosnu penziju da nastavi sa radom u skladu sa Zakonom.“

Obrazloženje

Zakon treba dati mogućnost da osoba koja je ispunila uslove za starosnu penziju i podnijela zahtjev za penziju nastavi da radi u radnom odnosu u skladu sa Zakonom o radu.

Ovakvo rješenje predviđa i Zakon o radu. Važeći Zakon o PIO također daje mogućnost da osoba nakon ostvarivanja penzije može da nastavi radi. Smatramo da ovo rješenje treba zadržati. Ovakvo rješenje je u općedruštvenom interesu a ima za cilj obezbjeđenja sredstava za Fond. Sredstva koja radnik koristi iz Fonda su u znatno manjem iznosu u odnosu na sredstva koja uplaćuje u fond (doprinosi iz plaće i na plaću).

Imajući u vidu da zaposlenik koji koristi pravo na penziju i dalje ima mogućnost da radi po osnovu Ugovora o djelu, te da mu se to pravo nikako ne može uskratiti. Svakako je u interesu države a i socijalnih partnera da se onda treba omogućiti pravo na radni odnos po osnovu Ugovora o radu.

Član 107. Prednacrtu glasi:

- (1) Pravo na invalidsku penziju osiguranik stiče od dana nastanka invalidnosti.
- (2) Pravo na invalidsku penziju osiguraniku se priznaje od dana utvrđivanja invalidnosti pod uvjetom da je zahtjev za ostvarivanje prava podnio u roku od tri mjeseca od dana ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava, a ukoliko je zahtjev za ostvarivanje prava podnio nakon isteka roka od tri mjeseca, pravo na invalidsku penziju se priznaje od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava i za tri mjeseca unazad.

AMANDMAN VI

U članu 107. dodaje se novi stav 3. i 4. koji glasi:

- (3) **Poslodavac ima pravo na naknadu plaće sa isplaćenim doprinosima koju je isplaćivao radniku, od momenta nastanka invalidnosti do dostave pravosnažnog rješenja o priznavanju prava na invalidsku penziju zbog gubitka radne sposobnosti.“**
- (4) **Potraživanja iz stava 3. obezbjeđuje nosilac osiguranja.**

O b r a z l o ž e n j e

Zakonom o PIO potrebno je definisati pravo poslodavca na naknadu plaće sa isplaćenim doprinosima koje je isplaćivao radniku od dana nastanka invalidnosti do dostave pravosnažnog rješenja, obzirom da član 94. Zakona o radu definiše da radniku prestaje Ugovor o radu „danom dostave pravosnažnog rješenja o priznavanju prava na invalidsku penziju zbog gubitka radne sposobnosti“.

Dakle, zbog neusklađenosti propisa **osiguranik po jednom osnovu od momenta nastanka invalidnosti do dostave pravosnažnog rješenja o priznavanju prava na invalidsku penziju ostvaruje dvije naknade (plaću i penziju)**. Prema Zakonu o radu osiguranik od momenta nastanka invalidnosti do momenta dostave pravosnažnog rješenja o priznavanja na invalidsku penziju prima naknadu odnosno plaću od strane poslodavca, a prema Zakonu o PIO za taj period, **obzirom da se pravo na invalidsku penziju stiće od nastanka invalidnosti osiguraniku**, mu je također priznato i pravo na penziju i isplaćuje mu se penzija.

Dakle, Poslodavac je shodno Zakonu o radu i Zakonu o zdravstvenom osiguranju obavezan da uplaćuje plaću sa doprinosima sve do prestanka Ugovora o radu. **Vrijeme od momenta nastanka invalidnosti pa do donošenja pravosnažnog rješenja o priznavanju prava na invalidsku penziju zbog gubitka radne sposobnosti može biti veoma dugo**. Za to vrijeme poslodavac je u skladu sa propisima dužan da uplaćuje radniku plaću u skladu sa Zakonom sa svim doprinosima.

Dosadašnja praksa je pokazala da to vrijeme može biti i nekoliko godina. Poslodavac koji uplaćuje naknadu za to vrijeme ima pravo na refundiranje isplaćene naknade od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja ali ne u punom iznosu koji je isplaćivao radniku odnosno osiguraniku. Dakle, poslodavci se u praksi susreću sa brojnim problemima prilikom refundiranja troškova. Obzirom da je zdravstvena politika u nadležnosti kantona ovo pravo je različito regulisano u kantonima i različito se refundira prema kantonima. Dakle, poslodavcima se ne refundira stvarni iznos koji su uplaćivali za osiguranika nego samo jedan dio u zavisnosti od kantona.

Poslodavci u kantonima su u neravnopravnom položaju i svakako ovo im predstavlja dodatni teret za koji smatramo da treba da se reguliše na nivou Federacije. Ukoliko se definiše da Fond obezbjeđuje sredstva iz kojih bi se naplatio poslodavac koji je isplaćivao plaću za vrijeme dok radnik čeka na pravosnažno rješenje, osigurala bi se efikasnost u rješavanju postupka i spriječila mogućnost zloupotrebe prava.

DIO SEDMI-NAKNADA ŠTETE Prednacrt glasi:

Član 132.

Naknada štete pričinjene nosiocu osiguranja, kao i povrat novčanih primanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja isplaćenih bez pravnog osnova vrši se po propisima koji uređuju obligacione odnose, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 133.

Lice kome je na teret nosioca osiguranja izvršena isplata, na koju nije imao pravo po ovom zakonu, obavezno je da vrati nosiocu osiguranja primljeni iznos ako je:

- a) na osnovu neistinitih ili netačnih podataka koje je znalo ili je moralo znati da su neistiniti odnosno netačni, ili na drugi protivpravan način ostvarilo pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja, ili je ostvarilo pravo u većem obimu nego što mu po ovom zakonu pripada,
- b) koristilo pravo zbog toga što nije prijavio promjene koje utiču na korištenje, gubitak ili obim prava, a znalo je ili je moralo znati za te promjene i
- c) primilo novčani iznos veći od iznosa koji mu pripada po ovom zakonu.

Član 134.

U slučaju iz člana 133. ovog zakona nosilac osiguranja donosi rješenje o utvrđivanju preplaćenog iznosa novčanog primanja u kome navodi visinu preplaćenog iznosa, rokove i način vraćanja.

Član 135.

Ako je lice iz člana 133. ovog zakona korisnik penzije, nosilac osiguranja rješenjem može odrediti da preplaćeni iznos bude nadoknađen obustavom do trećine mesečnog iznosa penzije sve dok se na taj način ne izmiri preplaćeni iznos.

Član 136.

- (1) Nosilac osiguranja je obavezan da traži naknadu štete od lica koje je prouzrokovalo invalidnost ili smrt osiguranika.
- (2) Ako je lice iz stava 1. ovog člana radnik i ako je štetu prouzrokovalo u vezi sa radom, za štetu odgovara poslodavac kod kojeg se radnik nalazi u radnom odnosu.
- (3) Radnik je odgovoran za štetu koju je prouzrokovao namjerno ili iz krajnje nepažnje.
- (4) Odgovornost za štetu iz st. 2. i 3. ovog člana je solidarna.

Član 137.

- (1) Nosilac osiguranja je obavezan da traži naknadu štete od poslodavca i u slučaju ako su invalidnost ili smrt osiguranika nastali zbog toga što nisu bile provedene mjere zaštite na radu, u skladu sa propisima o zaštiti na radu.
- (2) Korisnik penzije, naknade za fizičku onesposobljenost i poslodavac osiguranika su dužni na zahtjev nosioca osiguranja dostaviti podatke o okolnostima nastanka povrede koja je uzrokovala invalidnost, fizičku onesposobljenost ili smrt osiguranika.

Član 138.

- (1) U slučaju kada šteta predstavlja trajno novčano davanje, nosilac osiguranja može tražiti naknadu jednokratnom isplatom u cjelini.
- (2) Iznos iz stava 1. ovog člana obračunava se prema visini novčanog davanja i očekivanom prosječnom vremenu korištenja prava na novčano primanje.

Član 139.

Pri utvrđivanju visine štete uzimaju se u obzir iznosi uplaćenog doprinosa i penzijski staž osiguranika.

Član 140.

Rokovi zastarjelosti potraživanja naknade štete u slučajevima iz ovog zakona počinju teći od dana kada je u upravnom postupku postalo konačno rješenje kojim je priznato pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja, odnosno kojim je utvrđena preplata novčanog primanja.

AMANDMAN VII

Članovi od 136-140. se brišu.

Dodaje se novi član 136. koji glasi:

„Naknada štete pricinjene nosiocu osiguranja, kao i povrat novčanih primanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja isplaćenih bez pravnog osnova, a koja nisu definisana ovim Zakonom vrši se po propisima koji uređuju obligacione odnose.

Ostali članovi se pomjeraju za jedno mjesto unaprijed.

Obrazloženje

Članovi od 136 do 140 Prednacrtu Zakona su u potpunosti su u suprotnosti sa važećim propisima koji uređuju obligacione odnose. Zakon o obligacionim odnosima u članu 154. definiše osnovne principe odgovornosti za štetu „Ko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice.” Dakle prema navedenoj odredbi šteta ukoliko je učinjena mora se nadoknaditi. S tim u vezi smatramo da je sasvim nelogično da se ovim Zakonom određuje pravo na naknadu štete kada je to pravo već definisano Zakonom o obligacionim odnosima.

Dalje prema Zakonu o obligacionim odnosima, za postojanje odgovornosti nekog lica za naknadu štete potrebno je, da postoji i uzročna veza između štetnikove radnje i nastale štete, odnosno da je šteta posljedica radnje ili propuštanja štetnika. Štetnikova radnja prema nastaloj šteti odnosi se kao uzrok prema posljedici. Takva veza između radnje i štete, definiše se kao uzročna veza između štetne radnje i posljedice te radnje, koja se manifestuje u vidu štete. Također, prema Zakonu o obligacionim odnosima postoje različiti stepeni krivice tako da krivica može biti namjerana, nepažnjom ili iz krajnje nepažnje i za svaki stepen krivice prema ZOO su definisane različite vrste odgovornosti.

Dalje propisivanje solidarne odgovornosti poslodavca za štetu koji je radnik prouzrokovao **namjerno ili iz krajnje nepažnje**, te propisivanje da se pri utvrđivanju visine štete uzimaju u obzir iznos uplaćenog doprinosa i penzijski staž osiguranika je u potpunosti suprotno sa važećim propisima. Naime, svako odgovara za štetu koju je prouzrokovao ili za onu štetu koja mu se može upisati u odgovornost, te visina štete mora odgovarati visini stvarno prouzrokovane štete, što je već regulisano propisima koji uređuju obligacione odnose.

Na kraju moramo napomenuti način na koji se u ovom prijedlogu pokušalo definisati pitanje naknade štete je u potpunosti u suprotnosti sa Zakonom o obligacijama. Radi se o minornim iznosima za koje smatramo da ne treba da bude predmet ovog Zakona. Predstavnicima Ministarstva za rad isocijalnu politiku se u potpunosti slažu sa našim primjedbama i smatraju također da naknada štete ne treba biti predmet ovog Zakona.

AMANDMAN VIII

Iza člana 143. dodaje se novi član 144. koji glasi:

„ Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se odgovorna lica u nadležnom organu za nadzor, provedbu i primjenu ovog Zakona, ukoliko:

- a) pravilno ne obavlja primjenu, kontrolu i provedbu ovog Zakona i drugih podzakonskih akata;
- b) ne poduzme mjere kada je očito da je to morao obaviti

- c) pri obavljanju svog nadzora prekorači ili zloupotrebi svoje ovlasti, namjerno ili iz grube nepažnje;
- d) namjerno ili iz grube nepažnje ne poštuje propisane rokove;
- e) namjerno ili iz grube nepažnje, neposrednim, nestručnim ili nezakonitim radom u obavljanju svog nadzora nanese veću materijalnu štetu subjektu nadzora ili drugoj osobi“.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000 KM kazniće se i zaposlena osoba u nadležnom organu koja je nesavjesno obavljala svoj posao.

Ostali članovi se pomjeraju za jedno mjesto unazad.

Obrazloženje

Za prekršaje iz ovog zakona nije predviđena kazna za odgovorno lice nadležnih organa za nadzor, provedbu i primjenu ovog Zakona, koji namjerno ili iz grube nepažnje ne vrši posao u skladu sa propisima i nanosi štetu: poslodavcima, fizičkim licima i institucijama države. Zakon treba definisati i odgovornost zaposlene osobe u nadležnoj instituciji isto kao što je to definisano i za poslodaca.

Napominjemo da je Ured za zakonodavstvo Vlade FBiH, svojim mišljenjem, potvrdio da ne postoje ustavne ili zakonske prepreke za uvođenje i ove vrste odgovornosti.

Stoga predlažemo da se u Zakonu u kaznenim odredbama uvedu kazne za ovlaštena lica u nadležnim organima koja sprovode Zakon kako smo definisali u prijedlogu. Time će se direktno uticati na smanjenje mita i korupcije i doprinijeće se efikasnijem i pravednijem sprovođenju zakona.